
1. série

V následujících příkladech najděte všechna maximální řešení.

1 $xy' - y \left(1 + \ln\left(\frac{y}{x}\right)\right) = 0.$

2 $xy' - 4y = x^2\sqrt{y}.$

3 $xy^2y' = x^2 + y^3.$

4 $x + y - 2 + y'(x - y + 4) = 0.$

5 $xy' = \sqrt{x^2 + y^2} + y.$

6 $(x - 2y - 5) + (2x - y - 4)y' = 0.$

***7** Najděte maximální řešení procházející bodem $(0, 0)$ rovnice
 $(2e^y - x)y' = 1.$

***8** $y'y^2\sqrt{x} + 4xy' - y = 0.$

9 $y'y(4y^2 - 6x^3) + (2 - 9xy^2)x = 0.$

10 $1 + y^2 \sin 2x - 2yy' \cos^2 x = 0.$

2. série

11 Uvažujme (Vivianioho křivku)

$$M = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 - 1 = 0, x^2 + y^2 - x = 0\}.$$

Nalezněte takový bod $a \in M$, aby $P = M \setminus \{a\}$ byla jednorozměrná plocha. Určete tečný vektorový a tečný afinní prostor (tj. tečnu) plochy P v bodě $(x, y, z) \in P$.

12 Nechtě $M = \{(x, y, u, v) : e^{\frac{u}{x}} \cos \frac{v}{y} = \frac{x}{\sqrt{2}}, e^{\frac{u}{x}} \sin \frac{v}{y} = \frac{y}{\sqrt{2}}\}$.

Dokažte, že existuje $\delta > 0$, pro které $P := M \cap U_\delta(1, 1, 0, \frac{\pi}{4})$ je dvourozměrná plocha. Najděte bázi tečného vektorového prostoru ke ploše P v bodě $(1, 1, 0, \frac{\pi}{4})$.

13 Dokažte Tvrzení PPRH:

Nechtě $1 \leq k < n$, $G \subset \mathbb{R}^k$ je neprázdná omezená otevřená množina a $\varphi: G \rightarrow \mathbb{R}^n$ je prosté spojitě zobrazení. Nechtě $\tilde{\varphi}: \overline{G} \rightarrow \mathbb{R}^n$ je spojitě zobrazení, které rozšiřuje zobrazení φ . Pak $\varphi: G \rightarrow \varphi(G)$ je homeomorfismus, právě když platí podmínka

$$\tilde{\varphi}(\partial G) \cap \varphi(G) = \emptyset.$$

14 Nechtě $\varphi(t) = (\cos t, t \cos t)$, $t \in \mathbb{R}$.

a) Je restrikce φ na interval $(0, 3\pi/2)$ (resp. $(0, 5\pi/4)$) regulární homeomorfismus?

b) Jsou obory hodnot těchto zobrazení parametricky zadané 1-rozměrné plochy?

15 Dokažte, že množina

$$P := \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 = 1\} \setminus ([0, \infty) \times \{0\} \times \mathbb{R})$$

je parametricky zadaná 2-rozměrná plocha. Napište rovnici tečného afinního prostoru k P v bodě $(3^{-1/2}, 3^{-1/2}, 3^{-1/2})$.

16 Nechtě

$$\varphi(t) = \left(\frac{2t}{t^3 + 1}, \frac{2t^2}{t^3 + 1} \right), \quad t \in (0, \infty).$$

Je obor hodnot φ parametricky (resp. implicitně, resp. explicitně) zadaná jedno-rozměrná plocha ?

17 Necht $P \subset \mathbb{R}^n$ je k -rozměrná plocha (resp. parametricky zadaná, resp. implicitně zadaná, resp. explicitně zadaná k -rozměrná plocha). Necht d je difeomorfismus definovaný ve všech bodech P . Je nutně $d(P)$ plocha stejného typu?

18 Pro $P \subset (0, \infty) \times \mathbb{R}$ necht P^* je množina, která vznikne rotací kolem osy z množiny

$$\{(x, y, z) : y = 0, (x, z) \in P\}.$$

a) Definujte množinu P^* analyticky.

b) Dokažte, že pokud P je 1-rozměrná plocha (resp. implicitně zadaná 1-rozměrná plocha), pak P^* je 2-rozměrná plocha (resp. implicitně zadaná 2-rozměrná plocha).

c) Dokažte, že pokud P je graf C^1 funkce, pak P^* je explicitně zadaná 2-rozměrná plocha.

d) Dokažte, že pokud P je 1-rozměrná parametricky zadaná plocha, pak množina $P^* \setminus (\mathbb{R} \times \{0\} \times \mathbb{R})$ je 2-rozměrná parametricky zadaná plocha.

e) Necht $P = \{(x, y) : \|(x, y) - (2, 0)\| = 1\}$. Určete normálový prostor anuloidu P^* v bodě $(x, y, z) \in P$.

****19** Problémek 1.

Je-li $M \subset \mathbb{R}^n$ a $a \in M$, pak běžná definice tečného kužele $T_a^*(M)$ ("tangent cone", "contingent cone") je tato:

$T_a^*(M)$ je množina všech $v \in \mathbb{R}^n$, pro které existují posloupnosti $t_n > 0$, $x_n \in M$ ($n=1, 2, \dots$) takové, že $t_n \rightarrow 0$ a

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\|x_n - (a + t_n v)\|}{t_n} = 0.$$

Dokažte, že pokud M je k -rozměrná plocha, pak $T_a^*(M) = T_a(M)$.

3. série

- 20** Dokažte, že uzávěr souvislé množiny je vždy souvislá množina.
- 21** Necht A, B jsou souvislé podmnožiny stejného metrického prostoru. Musí být
- $A \cap B$ souvislá ?
 - $A \cup B$ souvislá ?
- *22** Dokažte, že eukleidovské prostory \mathbb{R} a \mathbb{R}^2 nejsou homeomorfní.
Návod: Necht $a \in \mathbb{R}, b \in \mathbb{R}^2$. Vyšetřete, zda množiny $\mathbb{R} \setminus \{a\}, \mathbb{R}^2 \setminus \{b\}$ jsou souvislé.
- 23** Necht φ je jednoduchá uzavřená cesta v \mathbb{R}^2 a G, H jsou disjunktní souvislé neprádné otevřené množiny takové, že $\mathbb{R}^2 \setminus \langle \varphi \rangle = G \cup H$. Bez použití Jordanovy věty dokažte, že:
- Jedna z množin G, H je omezená a druhá neomezená.
 - * $\langle \varphi \rangle = \partial G \cup \partial H$.
 - ** (Problémek 2) Za předpokladu, že φ je skoro regulární, dokažte, že $\langle \varphi \rangle = \partial G = \partial H$.

- 24** Necht φ je cesta popisující rovnoměrný pohyb z bodu $(1, 1, 1)$ do bodu $(2, 2, 3)$ v časovém intervalu $[0, 1]$. Necht $v(x, y, z) = (x, y, z)$. Spočtěte křivkové integrály (kde v druhém integrálu jde o obvyklý zkrácený zápis)

$$\int_{\varphi} (x + y) ds, \quad \int_{\varphi} (y dx + x dy), \quad \int_{\varphi} v d\varphi.$$

- 25** Spočtěte těžiště půlkružnice.

- 26** Necht $a, b > 0$ a $\varphi(t) := (a \cos t, a \sin t, bt), t \in [0, 2\pi]$, (jeden závit šroubovice). Spočtěte

$$\int_{\varphi} (yz dx + xz dy + xy dz).$$

- 27** Necht pro celé n je $\varphi_n(t) = (\cos nt, \sin nt), t \in [0, 2\pi]$. Pro $z = (0, 0)$ spočtěte $\text{ind}_{\varphi}(z) = w(\varphi, z)$.

28

Nechť $\psi(t) = (t - \sin t, 1 - \cos t)$, $t \in [0, 2\pi]$ (část cykloidy) a $\nu(t) = (t, 0)$, $t \in [0, 2\pi]$. Položme $\varphi := \psi - \nu$.

- a) Ověřte platnost Jordanovy věty pro φ .
- b) Pomocí klasické Greenovy věty spočtěte $\lambda_2(\text{Int } \varphi)$.
- b) Pomocí klasické Greenovy věty spočtěte těžiště $\text{Int } \varphi$.

*29 Nechť $\psi : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^2$, $\nu : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^2$ jsou C^1 cesty, pro které

- a) $\psi(0) = \nu(0)$, $\psi(1) = \nu(1)$ a $\psi_2(t) < \nu_2(t)$, $t \in (0, 1)$;
- b) $\psi'_1(t) > 0$ a $\nu'_1(t) > 0$ pro $t \in [0, 1]$.

Položme $\varphi := \psi - \nu$.

- (i) Ověřte platnost Jordanovy věty pro φ .
- (ii) Dokažte, že pokud f je funkce třídy C^1 na otevřené množině obsahující uzavěr množiny $\text{Int } \varphi$, pak platí

$$\int_{\varphi} f \, dx = - \int_{\text{Int } \varphi} \frac{\partial f}{\partial y} \, dx \, dy.$$

Návod: Cesty ψ , ν „reparametrizujte pomocí x “, použijte Tvzení ZP a pak postupujte jako „pro čtverec“.

30 (astroida; jedna z hypocykloid)

Nechť $\varphi(t) := (\cos^3 t, \sin^3 t)$, $t \in [0, 2\pi]$.

- a) Ověřte platnost Jordanovy věty pro φ .
- b) Pomocí klasické Greenovy věty spočtěte $\lambda_2(\text{Int } \varphi)$.

*31 (Steinerova hypocykloida)

Nechť $\varphi(t) := (2 \cos t + \cos 2t, 2 \sin t - \sin 2t)$, $t \in [0, 2\pi]$.

- a) Dokažte, že φ je jednoduchá uzavřená skoro regulární cesta.
- b) Pomocí klasické Greenovy věty spočtěte $\lambda_2(\text{Int } \varphi)$.

4. série

32 (část helikoidu)

Nechť

$$P := \{(x, y, z) = (u \cos v, u \sin v, v) : 0 < u < 1, 0 < v < 2\pi\}.$$

Spočítejte $\mu_2(P)$ a $\int_P z \, dS$.

33 Nechť $a, b, c \in \mathbb{R}^n$ jsou nekolineární body a uvažujme trojúhelník

$$P = \{\alpha a + \beta b + \gamma c : \alpha > 0, \beta > 0, \gamma > 0, \alpha + \beta + \gamma = 1\}.$$

(a) Pro případ $n = 4$, $a = (0, 1, 2, 0)$, $b = (1, 3, 0, 0)$, $c = (0, 0, 2, 4)$ spočítejte $\mu_2(P)$.

(b) Spočítejte těžiště $T = T_P$.

34 Nechť

$$P := \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 = 1, z > 0\}.$$

Spočítejte $\mu_2(P)$ a těžiště $T = T_P$.

35 Nechť

$$P := \{(x, y, z) : 4z - xy = 0, x^2 + y^2 < 1\}.$$

Spočítejte $\mu_2(P)$.

36 Nechť $P \subset \mathbb{R}^n$ je k -rozměrná parametricky zadaná plocha. Dokažte, že

$$\int_P (f + g) \, dS = \int_P f \, dS + \int_P g \, dS,$$

má-li pravá strana rovnosti smysl.

37 Nechť P_1 a P_2 jsou k -rozměrné parametricky zadané plochy v \mathbb{R}^n , pro které $\mu_k(P_1) = \mu_k(P_2)$. Platí nutně $\mu_k(\alpha(P_1)) = \mu_k(\alpha(P_2))$, je-li $\alpha : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$

(a) obecné prosté afinní zobrazení;

(b) izometrické zobrazení, tj. $\alpha = a + L$, kde $a \in \mathbb{R}^n$ a L je unitární zobrazení?

*38 Nechť P_1 a P_2 jsou k -rozměrné parametricky zadané plochy v \mathbb{R}^n takové, že

(*) $\overline{P_1} \cap P_2 = \emptyset$ a $\overline{P_2} \cap P_1 = \emptyset$.

(a) Dokažte, že $P = P_1 \cup P_2$ je parametricky zadaná plocha a $\mu_k(P) = \mu_k(P_1) + \mu_k(P_2)$.

(b) Co lze říci o vztahu těžišť T_P, T_{P_1}, T_{P_2} ?

5. série

39 (Möbiův list)

Pro $(t, \alpha) \in G := (-1, 1) \times \mathbb{R}$ necht

$$\varphi(t, \alpha) = ((2 + t \cos(\alpha/2)) \cos \alpha, (2 + t \cos(\alpha/2)) \sin \alpha, t \sin(\alpha/2)).$$

- Spočtete $w_\varphi(0, \alpha)$.
- Dokažte, že $P := \varphi(G)$ je dvourozměrná plocha.
- Dokažte, že P není orientovatelná. (Přirozené je užít a.)

40 (Míra rotační plochy.)

Necht množina P z Úlohy 18 je jednorozměrná parametricky zadaná plocha. Dokažte, že pak

$$\mu_2(P^*) = 2\pi \int_P x_1 dS.$$

41 Spočtete míru povrchu anuloidu (viz Úloha 18 e)).

42 Necht $a, h > 0$ a $P := \{(x, y, z) : x^2 + y^2 = a^2, -h < z < h.\}$

(i) Ukažte, že P je souvislá orientovatelná plocha a najděte obě její spojitá jednotková normálová pole ν^1, ν^2 .

(ii) Necht $F(x, y, z) := (x, y, z)$, $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. Pro obě orientace spočtete tok

$$\int_P \vec{F} d\vec{S}.$$

43 Necht

$$G := \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 < 1\} \quad \text{a} \quad F(x, y, z) := (x, y, z), \quad (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

Ověřte rovnost z věty o divergenci přímým výpočtem obou stran. (Objem koule nepočítejte.)

44 Necht G je vnitřek kužele s vrcholem $(0, 0, 1)$, jehož podstavou je kruh v rovině xy o poloměru 1 se středem v počátku. Necht $F(x, y, z) := (x, y, x + z)$, $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. Ověřte rovnost z věty o divergenci přímým výpočtem obou stran.

45 (Descartova smyčka.) Pomocí Gaussovy věty spočtěte míru množiny

$$G = \{(x, y) : x^3 + y^3 - 2xy < 0, x > 0, y > 0\}.$$

46 (Newtonovo gravitační silové pole.) Nechť $a \in \mathbb{R}^3$ a

$$v(x) := \frac{a - x}{\|a - x\|^3}, \quad x \in \mathbb{R}^3 \setminus \{a\}.$$

Nechť $\varphi : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}^3 \setminus \{a\}$ je po částech C^1 cesta, pro kterou $\varphi(0) = a + e_1$ a $\varphi(1) = a + 2e_2$. Spočtěte

$$\int_{\varphi} v \, d\varphi.$$

(Návod: najděte potenciál pole v .)

***47** Uvažujme jednotkovou sféru $P = \{(x, y, z) : x^2 + y^2 + z^2 = 1\}$ jako hmotnou plochu s plošnou hustotou 1. Dokažte, že příslušná gravitační síla působící na hmotný bod umístěný v bodě $a = (0, 0, v)$, $0 < v < 1$, je nulová.

6. série

48 (Gaussův integrál v \mathbb{R}^3 .)

Nechť $G \subset \mathbb{R}^3$ a ν jsou jako v Gaussově větě, $a \in \mathbb{R}^3$ a

$$v(x) := \frac{x - a}{\|x - a\|^3}.$$

Nechť

$$I(a, G) := \int_{\partial_* G} \vec{v} \, d\vec{S} = \int_{\partial G} \langle v, \nu \rangle \, dS.$$

Dokažte, že

- (i) pokud $a \notin \overline{G}$, pak $I(a, G) = 0$;
- (ii)* pokud $a \in G$, pak $I(a, G) = 4\pi$.

49 Nechť $P := \{(x, y, z) : 3x + 2z = 6, x^2 + y^2 < 4\}$ a $F(x, y, z) := (z, x, y)$, $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. Plochu P orientujte a při této orientaci spočítejte $\int_P \overrightarrow{\text{rot } F} \, d\vec{S}$

- (i) z definice;
- (ii) pomocí Stokesovy věty.

50 Nechť $G := (1, 2) \times (0, 2\pi)$ a

$$\psi(u, v) := (u \cos v, u \sin v, v), \quad (u, v) \in G.$$

Nechť plocha $P := \psi(G)$ (část šroubové plochy) je orientovaná pomocí ψ a

$$F(x, y, z) := (z^2 - x^2, x^2 - y^2, y^2 - z^2), \quad (x, y, z) \in \mathbb{R}^3.$$

- (i) Vyjádřete $T := \int_P \overrightarrow{\text{rot } F} \, d\vec{S}$ jako Lebesgueův integrál přes G .
- (ii) Pomocí Stokesovy věty vyjádřete T jako součet jednorozměrných Lebesgueových integrálů (stačí napsat čtyři z nich).
- (iii) Jednou z metod T spočítejte.

51 Nechť plocha P je „otevřený trojúhelník“ s vrcholy $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$, $(0, 0, 1)$ a $F(x, y, z) := (y^2, z^2, x^2)$, $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. Plochu P orientujte a při této orientaci spočítejte $\int_P \overrightarrow{\text{rot } F} \, d\vec{S}$

- (i) z definice;
- (ii) pomocí Stokesovy věty.

52 Nechť $P := \{(x, y, z) : x + z = 1, x^2 + y^2 + z^2 < 1\}$ je orientovaná „nahoru“, tj. polem ν , pro které $\nu_3 > 0$. Nechť $F(x, y, z) := (y, z, x)$, $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. Spočítejte $\int_P \overrightarrow{\text{rot } F} \, d\vec{S}$

-
- (i) z definice;
(ii) pomocí Stokesovy věty.

53 Nechť F je vektorové pole třídy C^2 na otevřené podmnožině $G \subset \mathbb{R}^3$. Dokažte, že na G

$$\operatorname{div}(\operatorname{rot} F) = 0.$$

54 Nechť

$$P_1 := \{(x, y, z) : z = 1, x^2 + y^2 + z^2 < 4\} \text{ a } P_2 := \{(x, y, z) : z > 1, x^2 + y^2 + z^2 = 4\}.$$

jsou orientované plochy a $F = (F_1, F_2, F_3) \in C^1(\mathbb{R}^3)$. Položme

$$T_1 := \int_{P_1} \overrightarrow{\operatorname{rot} F} d\vec{S}, \quad T_2 := \int_{P_2} \overrightarrow{\operatorname{rot} F} d\vec{S}.$$

Dokažte, že $|T_1| = |T_2|$

- (i) pomocí Stokesovy věty;
(ii) v případě, že $F \in C^2(\mathbb{R}^3)$, pomocí Gaussovy věty a předchozí úlohy.

55 Nechť $G \subset \mathbb{R}^n$ a ν jsou jako v Gaussově větě. Dokažte, že

$$\int_{\partial G} \nu(x) dS(x) = 0,$$

kde plošný integrál 1. druhu z vektorové funkce se přirozeně definuje po složkách. (Zkuste výsledek fyzikálně interpretovat.)

56 Nechť $G \subset \mathbb{R}^2 \times (-\infty, 0)$ a ν jsou jako v Gaussově větě.

- (i) Pomocí Gaussovy věty vyjádřete

$$\int_{\partial G} c x_3 \nu(x_1, x_2, x_3) dS(x), \quad \text{kde } c > 0.$$

(ii) V případě, že G je konvexní (nebo obecněji $\mathbb{R}^3 \setminus G$ je souvislá) a $c = \rho g$, kde ρ je hustota kapaliny a g tíhové zrychlení, interpretujte (i) jako odvození Archimédova zákona z Pascalova zákona. (Z Gaussovy věty lze určit také celkový otáčivý účinek všech elementárních tlakových sil: ten je stejný, jako kdyby výsledná síla působila v „geometrickém těžišti tělesa“; tj. těžišti příslušného homogenního tělesa.)

7. série

- 57** Nechtě (X, ρ) , (X, σ) jsou separabilní (resp. úplné, resp. totálně omezené, resp. kompaktní) metrické prostory. Dokažte, že jejich součin má stejnou vlastnost.
- 58** O metrickém prostoru l^2 dokažte, že je separabilní, ale není totálně omezený.
- 59** Dokažte, že prostor l^∞ není separabilní.
- 60** Dokažte, že prostor spojitých omezených funkcí na $(0, 1)$ se supremovou metrikou není separabilní.
- *61** Dokažte, že $K := \{(x_1, x_2, \dots) \in l_2 : |x_n| \leq \frac{1}{n}\}$ je kompaktní podmnožina prostoru l_2 .
- 62** Dokažte, že podmnožina úplného metrického prostoru je reziduální, právě když obsahuje hustou G_δ množinu.
- 63** Pomocí Baireovy věty dokažte, že množina racionálních čísel není typu G_δ v \mathbb{R} .
- 64** Dokažte, že hranice uzavřené (otevřené) množiny je vždy řídká množina.
- 65** Dokažte, že konečné sjednocení řídkých množin je opět řídká množina.
- **66** (Problémek 3) Baireovou metodou kategorií dokažte, že existuje spojitá funkce na $(0, 1)$, která není monotónní na žádném intervalu. (Návod: Dokažte, že množina funkcí $f \in C[0, 1]$, pro které existuje interval, na kterém je f monotónní, je 1. kategorie v $C[0, 1]$.)

8. série

67

- a) Dokažte, že $\cos^{2n} x$, $n = 0, 1, 2, \dots$ je trigonometrický polynom. (Návod : Vyjádřete $\cos x$ pomocí Eulerových vzorců.)
- b) Z předchozího vypočtete $\int_a^{a+2\pi} \cos^{2n} x \cos kx dx$, $k = 0, 1, \dots$ pomocí kombinačních čísel.
- c)* Dokažte, že reálná funkce $f(x)$ na \mathbb{R} je trigonometrický polynom, právě když existuje polynom dvou proměnných $P(u, v)$ takový, že platí $f(x) = P(\cos x, \sin x)$.

68 Sečtete trigonometrickou řadu $\sum_{n=1}^{\infty} q^n \sin nx$ pro $q \in (-1, 1)$. Je tato řada Fourierovou řadou svého součtu?

69

- a) Sečtete trigonometrickou řadu $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{\cos nx}{n!}$.
- b) Pomocí a) vypočtete $\int_{\frac{1}{2}\pi}^{\frac{5}{2}\pi} e^{\cos x} \cos(\sin x) \cos nx dx$ pro $n = 0, 1, \dots$

70 Najděte trigonometrickou řadu, jejíž součet je:

- a) x^2 pro $x \in (-\pi, \pi)$. Použijte pro $x = 0$.
- b) x pro $x \in (-\pi, \pi)$. Použijte pro $x = \frac{\pi}{2}$.
- c) $\sin ax$, ($a \in \mathbb{R}$) pro $x \in (-\pi, \pi)$. Použijte pro $x = \frac{\pi}{2}$.
- d) x^2 pro $x \in (0, 2\pi)$. Použijte pro $x = 0$.

71

- a) Funkci $f(x) = x$ napište na $(0, \pi)$ jako součet kosinové řady.
- b) Funkci $f(x) = x^2$ napište na $(0, \pi)$ jako součet sinové řady.

*72 Nechť f je lipschitzovská funkce na intervalu $(\pi/2, \pi)$. Dokažte, že lze najít čísla c_n , aby

$$\sum_{n=1}^{\infty} c_n \cos(2n-1)x = f(x) \quad \text{pro } x \in (\pi/2, \pi).$$

73

(a) Nechť $0 < \alpha < 1$ a f je spojitým rozšířením funkce $|x|^\alpha \cos(1/x)$ na interval $[-1, 1]$. Dokažte, že f nemá konečnou variaci na $[-1, 1]$.

(b) Nechť $g \in \mathcal{P}(2\pi)$ a $f = g$ na nějakém okolí bodu 0. Dokažte, že Fourierova řada funkce g má v bodě 0 součet 0.

***74** Dokažte, že při $\alpha > 1$ má funkce f z předchozí úlohy konečnou variaci na intervalu $[0, 1]$.

75 Nechť funkce f, g mají konečnou variaci na intervalu $[a, b]$. Dokažte, že funkce $f+g, fg, \max(f, g)$ a (pokud $\inf_{x \in [a, b]} g(x) > 0$) f/g mají konečnou variaci na $[a, b]$.

***76** Dokažte „Eulerův rozklad funkce $\sin \pi x$ na kořenové činitele“

$$\sin \pi x = \pi x \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{x^2}{n^2}\right),$$

(který platí pro každé x) pro $x \in (-1, 1)$. Dosazením $x = 1/2$ dokažte Wallisovu formuli. Návod:

(a) Rozviňte funkci $f(x) = \cos \alpha x$, $0 < \alpha < 1$ na $[-\pi, \pi]$ do Fourierovy řady.

(b) Výsledný vzorec aplikujte pro $x = \pi$. Dostanete „rozklad funkce $\cotg \pi \alpha$ na parciální zlomky“

$$\cotg \pi \alpha - \frac{1}{\pi \alpha} = \frac{2\alpha}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\alpha^2 - n^2}.$$

(c) Tuto identitu integrujte od 0 do $0 < x < 1$.